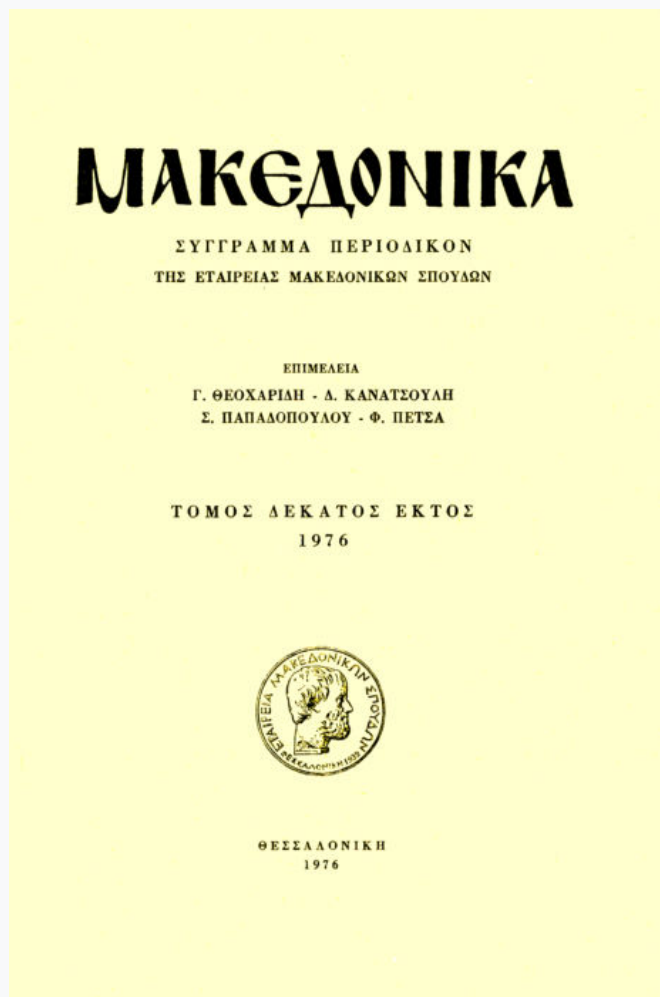

Μακεδονικά

Τόμ. 16, Αρ. 1 (1976)

Αντώνη Μιχ. Κολτσίδα, Οι Κουτσόβλαχοι, εθνολογική και λαογραφική μελέτη

Αθ. Ε. Καραθανάσης

doi: [10.12681/makedonika.657](https://doi.org/10.12681/makedonika.657)

Copyright © 2014, Αθ. Ε. Καραθανάσης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Καραθανάσης Α. Ε. (1976). Αντώνη Μιχ. Κολτσίδα, Οι Κουτσόβλαχοι, εθνολογική και λαογραφική μελέτη. *Μακεδονικά*, 16(1), 405–407. <https://doi.org/10.12681/makedonika.657>

τικότητα καὶ βιβλιογραφικὴν ἐνημερότητα. Ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ πράγματι μικρὰν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὴν τοπογραφίαν αὐτῆς.

Δ. ΚΑΝΑΤΣΟΥΤΑΗΣ

Ἀντωνίου-Αἰμιλίου Ταχιάου, Ἡ ἔθνικὴ ἀφύπνισις τῶν Βουλγάρων καὶ ἡ ἐμφάνισις βουλγαρικῆς ἔθνικης κινήσεως ἐν Μακεδονίᾳ, Θεσσαλονίκη 1974, 80, σ. 39.

Ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς ἐργασίας τοῦ καθηγ. κ. Ταχιάου γίνεται φανερὸς ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖο αὐτὴ γράφτηκε: νὰ ἐρευνηθοῦν καὶ νὰ ἐρμηνευθοῦν οἱ ρίζες τῆς ἀνθελληνικῆς στάσεως ποὺ πῆραν οἱ Βούλγαροι ἀπὸ τὶς ἀρχεὺς κιόλας τοῦ ΙΘ' αἰ. καὶ κατ' ἐπέκτασιν νὰ ἐξετασθοῦν οἱ παράγοντες ποὺ ὀδήγησαν στὸν Μακεδονικὸ Ἀγώνα, στὴν ἀντιπαράταξιν τοῦ βουλγαρικοῦ στὸν ἑλληνικὸ ἔθνικισμό. Ὁ σ. με πολλὴ σαφήνεια μᾶς ἀναλύει τὴν ἐξέλιξιν ποὺ πῆρε ἡ «ἀφύπνισιν» τῶν Βουλγάρων, καί, κάτοχος καθὼς εἶναι καὶ τῆς βουλγαρικῆς βιβλιογραφίας, τὴν τεκμηριώνει με πολλὴ πειστικότητα. Ἄν πρέπει, στὰ πλαίσια μιᾶς βιβλιοκρισίας, νὰ παρατηρήσουμε καί, αὐτὸ θὰ ἦταν ἡ μυνεία στὴν ἐργασία τοῦ James F. Clarke, Ilarion of Turnovo in the light of historical criticism (στὰ Actes du premier Congrès International des Etudes Balkaniques et Sud-Est Européennes, τόμ. IV, Σόφια 1969, σ. 269-278). Ὁ Clarke με κριτικὴ ἐμβάθυνσιν στὸ θέμα ἀποδεικνύει ἄλλῃ μιᾷ φορὰ τὴν χωρὶς ἀποδείξεις δυσφήμιση τοῦ Ἰλარიόνα τοῦ Κρητὸς καὶ καταρρίπτει, ὥς ἓνα σημεῖο, τὸν μῦθο τῆς ἀντιβουλγαρικῆς ἀ priori στάσεως τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ γινόνταν πιὸ εὐκόλῃ ἡ συζήτηση ἀπὸ τὸν σ. καὶ τοῦ βιβλίου τῆς Mercia Macdermott (A history of Bulgaria, London 1962) ποὺ διέπεται ἀπὸ ἀνθελληνικὴν, θὰ λέγαμε, μανίαν καὶ ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν «λέξιν» (γιὰ τὸ εὐρύτερο κοινὸ, φυσικὰ) γύρω ἀπὸ τὴν βουλγαρικὴ ἔθνικὴ ἀναγέννησιν. Θὰ ἦταν ἐπομένως δυνατό νὰ διατυπωθοῦν ὁρισμέναι ἀντιρρήσεις πᾶνω σὲ παρατηρήσεις τῆς Macdermott γύρω ἀπὸ τὸν ρόλο ποὺ ἐπαιξαν ἡ βουλγαρικὴ ἀστικὴ τάξις (κυρίως ἡ μικροαστικὴ, σ. 151), ὁ Aprilov καὶ οἱ Gyumyushgerdam (σ. 79).

Γ. ΠΛΟΥΜΙΑΔΗΣ

Ἀντὼν Μιχ. Κολτσίδα, Οἱ Κουτσόβλαχοι, ἔθνολογικὴ καὶ λαογραφικὴ μελέτη, πρῶτος τόμος, Θεσσαλονίκη 1976, σ. 222.

Πρέπει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ τὸ διευκρινήσουμε: τὸ βιβλίον ποὺ παρουσιάζουμε ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ μιὰν ἐκδόσιν ποὺ φέρνει καίτι νέο στὴν ἐπιστημονικὴν ἐρευναν· ἀποτελεῖ ὁμῶς μιὰ πετυχημένη προσπάθεια ἐκλαϊκευμένης κατάρθεσης τῆς παρουσίας καὶ τῆς ἀδιάσπαστης σύνδεσης τῶν Κουτσόβλαχων με τὸν Ἑλληνισμό. Κι ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀποψη θὰ πρέπει, νομίζουμε, νὰ κριθοῦν οἱ «Κουτσόβλαχοι» τοῦ Ἀντὼν Κολτσίδα.

Ἀρχικὰ ὁ συγγραφεὺς ἐπιχειρεῖ μιὰν παρουσίαν τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος «Βλάχος» ἐξετάζοντας διάφορες ἐκδοχάς, ὅπως τὶς χαρακτηρίζει, γιὰ τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ὄρου: (1. Προέλευση τοῦ ὄρου Βλάχος ἀπὸ τὸν αἰγυπτιακὸ ὄρο Φελάχ 2. Προέλευση τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὴ λέξιν βληχ 3. Προέλευση ἀπὸ τὴ λέξιν πριτζιά γιὰ τὸ ὄνομα Πριτσόβλαχος 4. Προέλευση τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὶς λέξεις βάλε καὶ ἄκουα. 5. Διάφορες ἄλλες θεωρίαι γιὰ τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ὄρου Βλάχος). Σὲ ἓνα δεύτερον ὑποκεφάλαιον ἐξετάζει τὶς γνώμες διαφόρων μελετητῶν γιὰ τὴ γερμανικὴν προέλευσιν τοῦ ὄρου Βλάχος καὶ σ' ἓνα τρίτον τὶς παραλλαγὰς τοῦ ὄρου Βλάχος: Κουτσόβλαχοι, Ἀρβανιτόβλαχοι. Στὸ δεύτερον κεφάλαιον